

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

ELANIKE RAHULOLU KOHALIKE AVALIKE TEENUSTEGA

Piret Plaks
Saar Poll OÜ uuringute juht
piret.plaks@saarpoll.ee

09.01.2015

Uuringu taust

Uuringu eesmärk:

kaardistada Eesti elanikkonna rahulolu avalike teenuste taseme ja kättesaadavusega oma kodukohas. Uuring käsitles eelkõige kohaliku omavalitsuse poolt osutatavaid teenuseid, aga ka avaliku sektori laiemaid teenuseid ja erasektori poolt kohalikul tasandil pakutavaid teenuseid.

Sihtgrupp:

Eesti elanikud vanuses 18+

Meetod:

leibkonnapõhine juhuvalim, silmast-silma intervjuud nii eesti kui vene keeles

Küsitlusaeg:

28. september – 29. oktoober 2014

Vastanute arv:

1518

Tellij:

Siseministeerium
Uuringut kaasrahastati Euroopa Sotsiaalfondist.

Uuringus käsitletud kohaliku omavalitsuse tüüpide määratlus

Tallinn, Tartu - kuna tegu on suurte omavalitsusüksustega, siis ei kuulu need allpool loetletud üksuste hulka, vaid on välja toodud eraldi

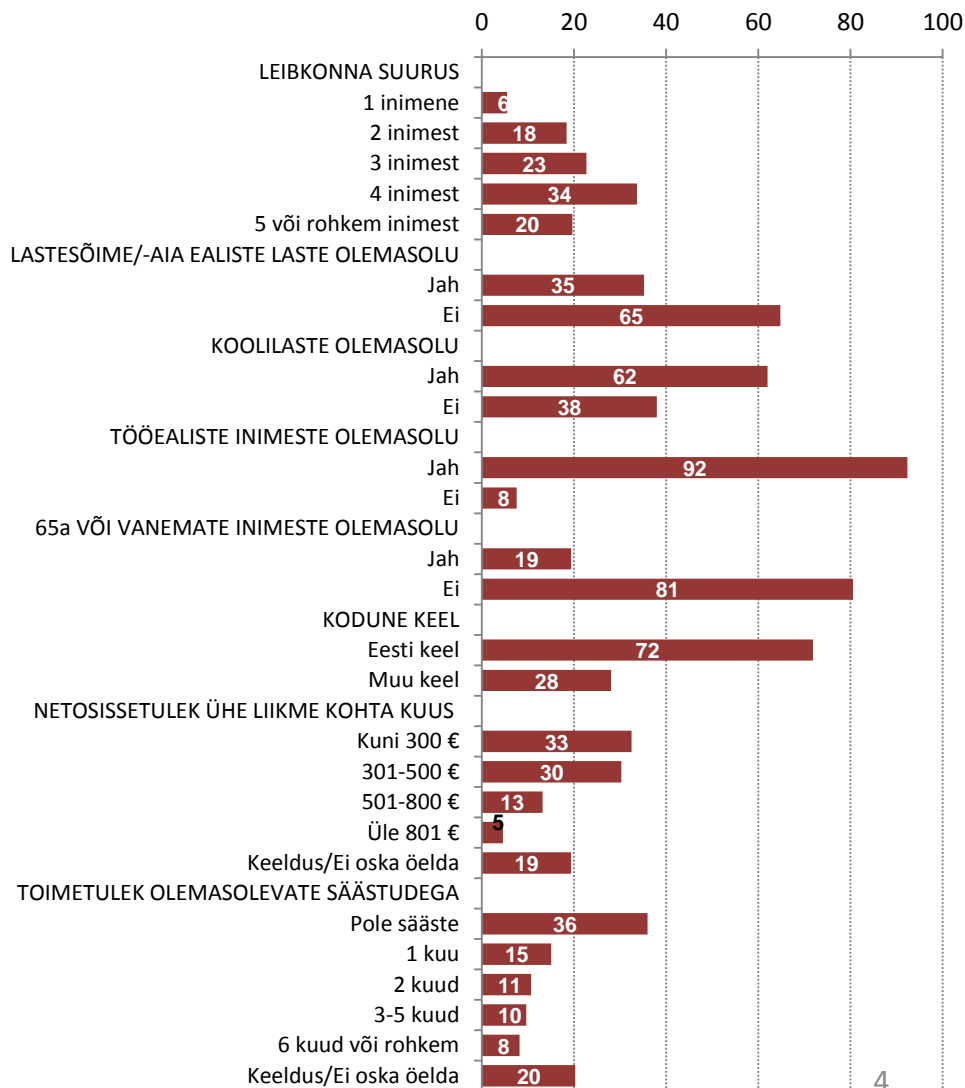
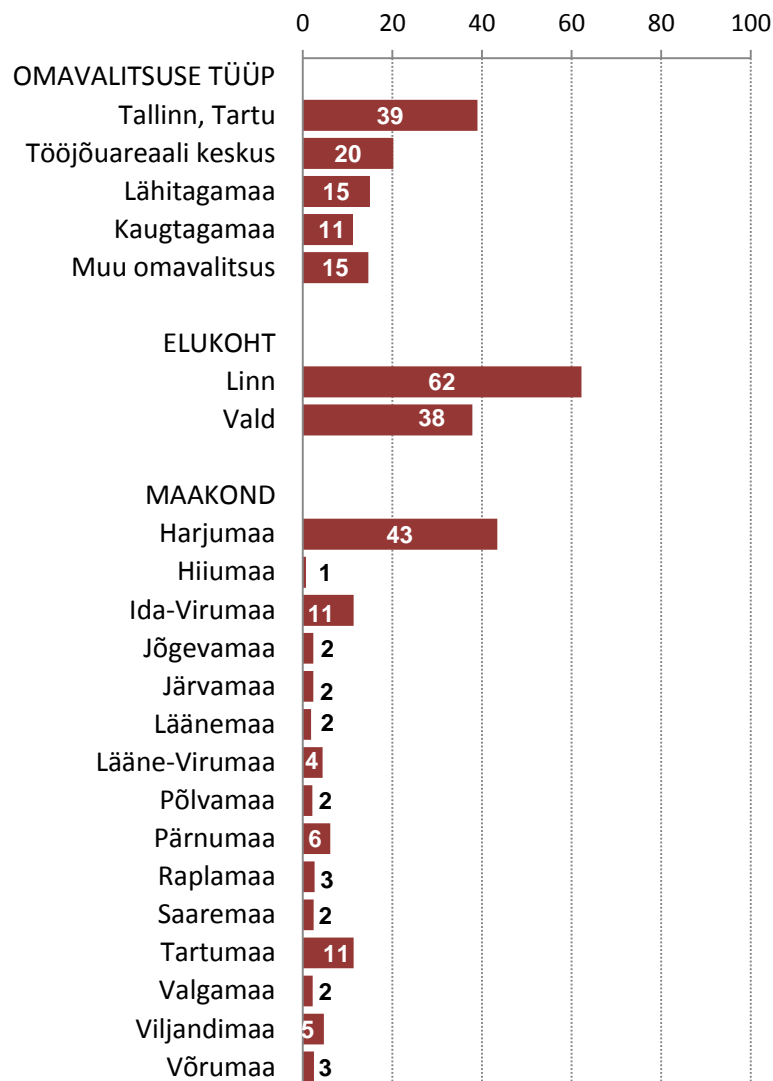
Tööjõuareaali keskus – inimeste igapäevaste pendelrändevoogude alusel selgelt eristuv keskus, ehk omavalitsusüksus, kuhu mitmest ümberkaudsest omavalitsusest käib tööajal igapäevaselt vähemalt 15% elanikkonnast.

Lähitagamaa – omavalitsusüksus, kust tööjõuareaali keskusesse käib tööajal igapäevaselt vähemalt 30% elanikkonnast.

Kaugtagamaa – omavalitsusüksus, kust tööjõuareaali keskusesse käib tööajal igapäevaselt vähemalt 15% elanikkonnast.

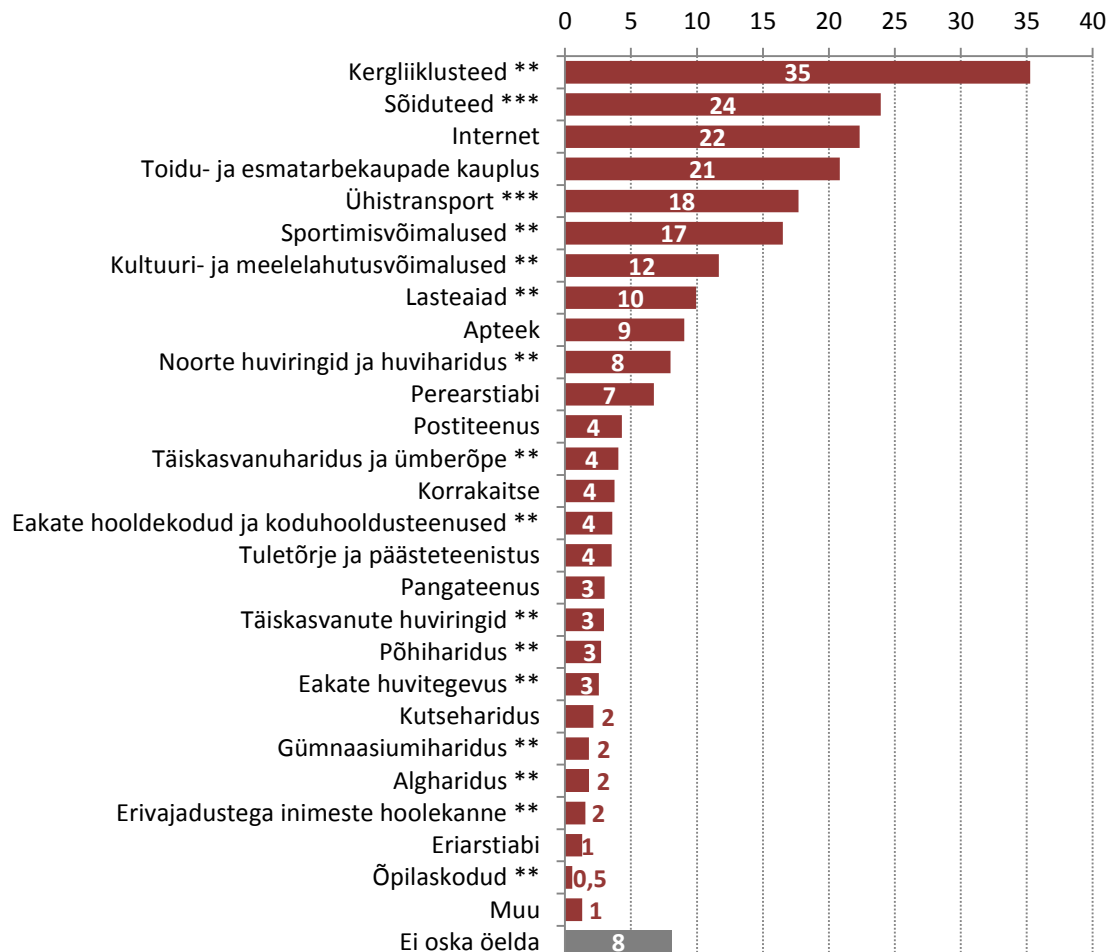
Muu omavalitsus – omavalitsusüksus, mille puhul ilmneb igapäevaste pendelrändevoogude alusel nõrgem seotus tööjõuareaali keskusega. Muude omavalitsusüksuste seas on nii hõreasustusega alasid kui väiksemaid keskusi, mis on ise töökohtade ja avalike teenuste pakkujaks kohalikul tasandil.

Valimi koosseis (%)

Paranenud teenused

Millised on need kolm teenust või valdkonda, kus olukord on viimase 3 aasta jooksul kõige rohkem paranenud? (%; N = kõik leibkonnad)

Kui vaadelda vaid KOV-ide poolt korraldatavaid teenuseid, on kõige rohkem paranenud kergliiklusteed, sõiduteed, ühistransport, sportimisvõimalused ning kultuuri- ja meelelahutusvõimalused

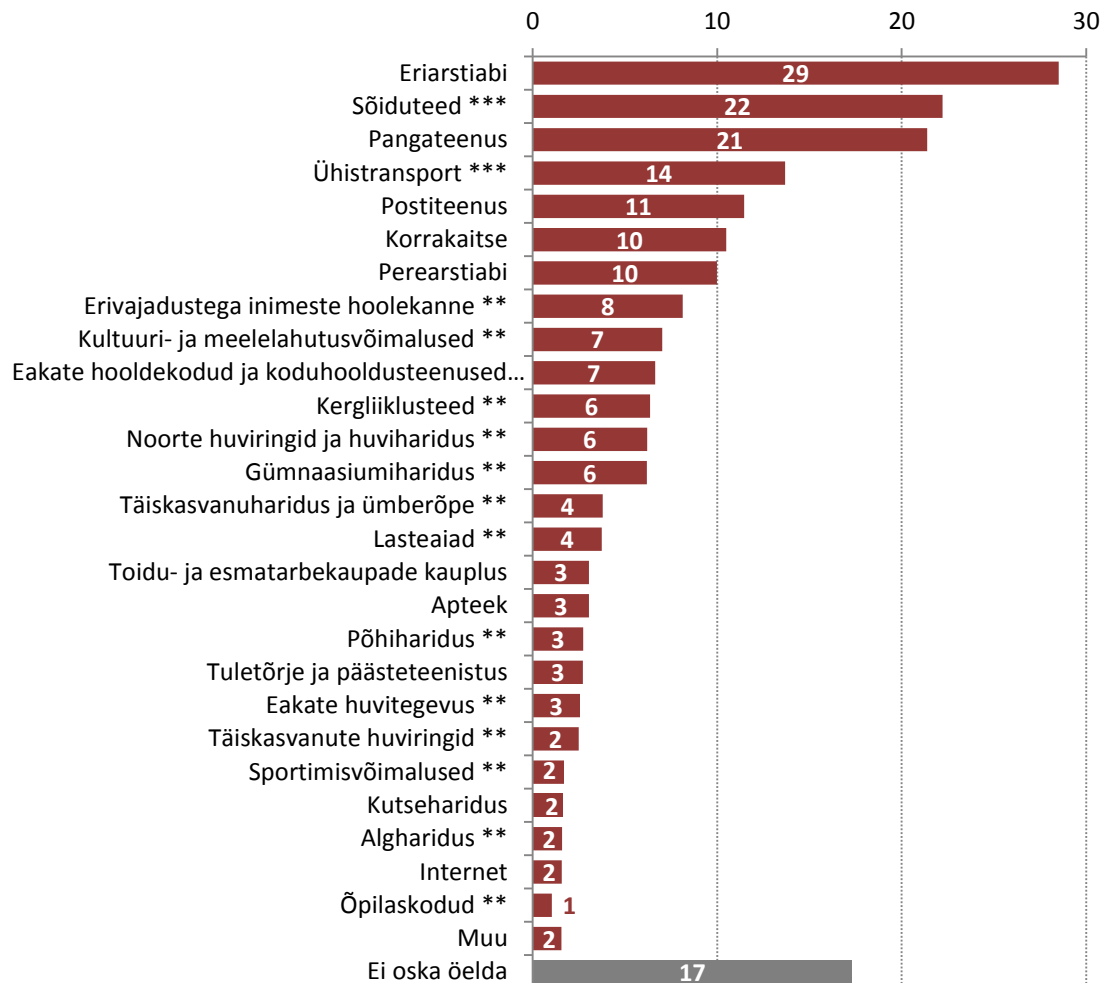
Tallinn ja Tartu eristuvad ülejäänud omavalitsusüksustest hinnangu poolest ühistranspordi paranemisse (34%) ja madalama hinnangu poolest sõiduteede (18%) ja lasteaedade (5%) paranemisse

** KOV-ide poolt korraldatud teenused

*** Teenust korraldab nii riik kui KOV

Halvenenud teenused

Millised on need kolm teenust või valdkonda, kus olukord on viimase 3 aasta jooksul kõige rohkem halvenenud? (%; N = kõik leibkonnad)

Kui vaadelda vaid KOV-ide poolt korraldatavaid teenuseid, on kõige rohkem halvenenud sõiduteed, ühistransport, erivajadustega inimeste hoolekanne, kultuuri- ja meelelahutusvõimalused ning eakate hooldekodud ja koduhooldusteenused.

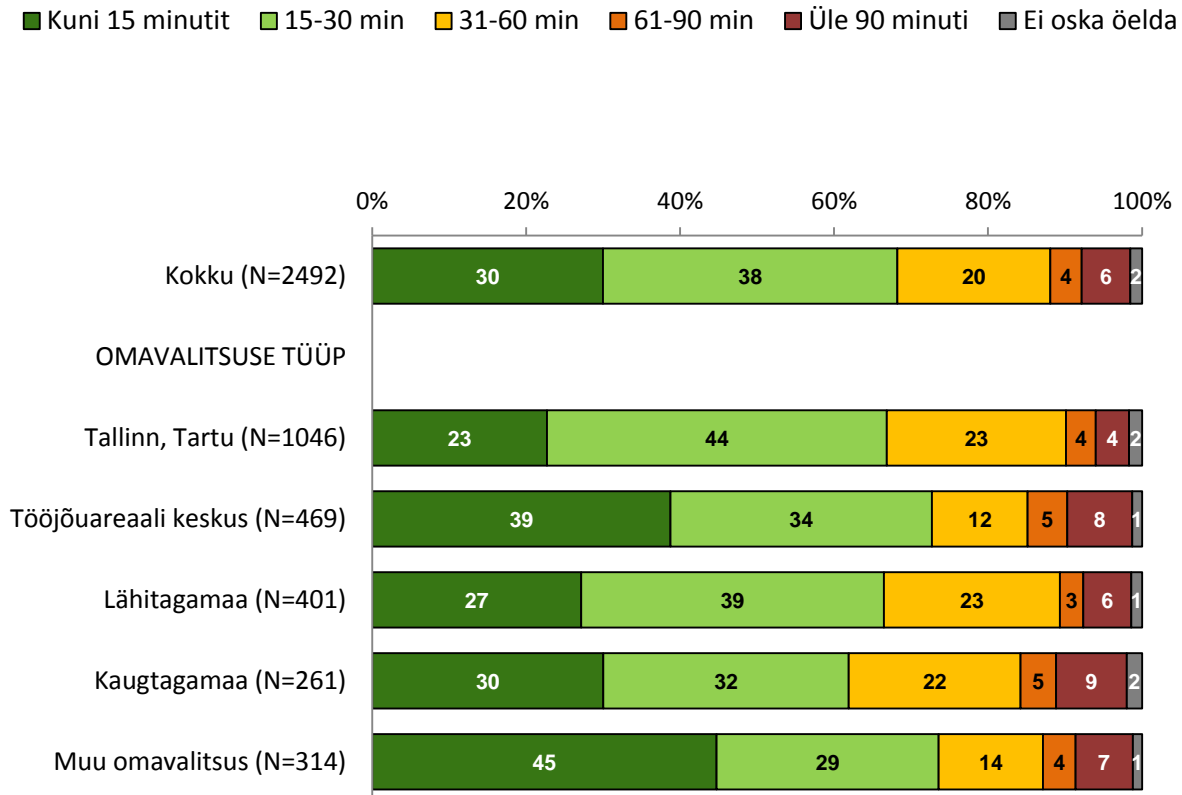
Mitte-eestlased on eestlastest tunduvalt kriitilisemad eriarstiabi, perearstiabi, kultuuri- ja meelelahutusvõimaluste ja gümnaasiumihariduse osas. Ka Tallinnas ning Tartus ollakse väga kriitilised eriarstiabi osas, kaugtagamaal ollakse kriitilised apteegiteenuse kättesaadavuse osas.

** KOV-ide poolt korraldatud teenused

*** Teenust korraldab nii riik kui KOV

Tööhõive

Kui kaua võtab aega teekond kodust tööle (N = töötavad inimesed)

Väljaspool oma kodumaakonda töötavaid liikmeid leidub 46% töötavates leibkondades, sealhulgas 10% leibkondades käib keegi välismaal tööl. Leibkondi, kus keegi töötab väljaspool kodumaakonda, on kõige rohkem Rapla maakonnas (65%), välismaal töötavate inimestega leibkondi on kõige rohkem Hiiumaal (16%)

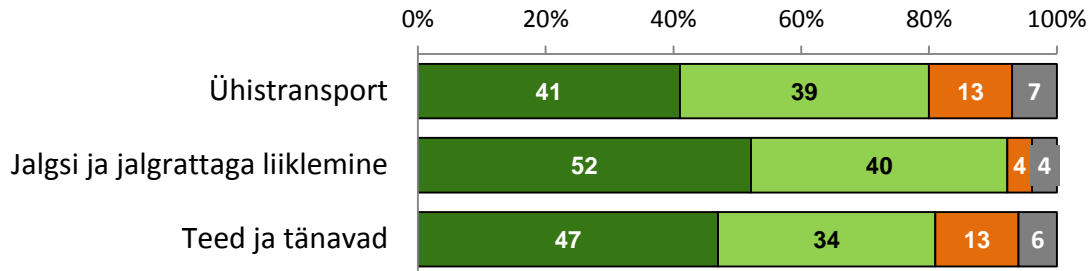
Peamised transpordivahendid tööl käimiseks:

- Leibkonna kasutuses olev auto (72% mainib seda ühe vahendina)
- Ühistransport – buss või marsruuttakso (38%)
- Jalgratas (10%)
- Töökoha poolt organiseeritud transport (11%)
- Ühistransport – rong (3%)
- Muu transpordivahend (7%)
- Käivad jala (22%)

Transpordiühendus

Kas ühistranspordi olukord / jalgsi ja jalgrattaga liiklemise võimalused / teede ja tänavate olukord on viimase 3 aasta jooksul Teie hinnangul üldiselt paranenud või halvenenud (N = kõik leibkonnad)

■ Varasemast parem ■ Jäänud samaks ■ Muutunud halvemaks ■ E oska öelda

Kuidas olete rahul ühistranspordi teenuse kvaliteedi ja kättesaadavusega oma kodulinnas/vallas (N = kõik leibkonnad)

■ Väga rahul ■ Pigem rahul ■ Ei oska öelda ■ Pigem ei ole rahul ■ Üldse ei ole rahul

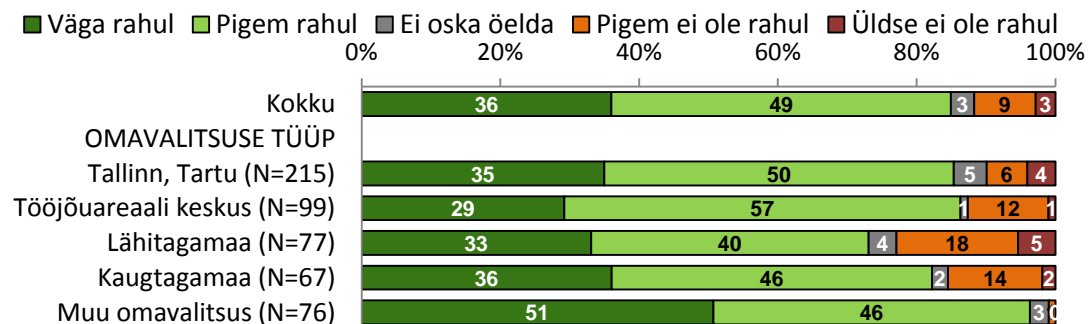
Peamised põhjused, miks ei olda ühistranspordiga rahul:

- Sõiduplaan ei vasta meie pere vajadustele (liiga harv graafik või valedele aegadel; 74% rahulolematutest)
- Ühistransport ei sõida sinna, kuhu vaja (37%)
- Ühistranspordiga liiklemine võtab liiga palju aega (35%)
- Peatus on kodust kaugel (25%)
- Ühistranspordiga liiklemine on kallim võrreldes muude transpordiliikidega (9%)

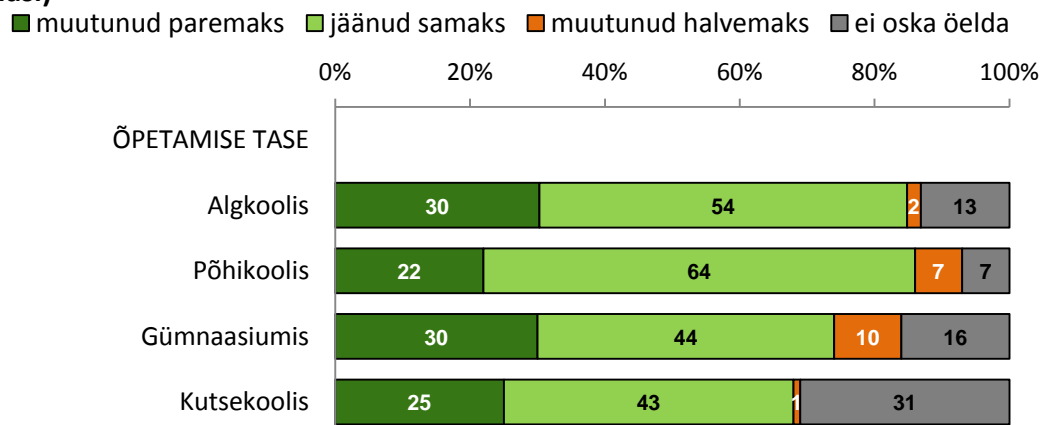
Tallinnas ja Tartus on ühistranspordiga rahul 90 % vastajatest, Tallinnas lausa 94 protsenti. Kõige vähem on ühistranspordiga rahul Rapla ja Jõgeva maakonnas (49 %). Järva, Jõgeva ja Saare maakonnas ja Ida-Virumaal on märgatud pigem ühistranspordi halvenemist.

Lastehoid ja haridus

Kuidas Te olete üldiselt rahul lasteaia või lastesõime teenuse kättesaadavusega? (N = 535; kõik leibkonnad, kus on 1,5-7-aastaseid lapsi)

Kuidas olete rahul hariduse kvaliteediga selles algkoolis/põhikoolis/gümnaasiumis/kutsekoolis, kus lapsed käivad (N = leibkonnad, kus on algkoolis/põhikoolis/gümnaasiumis/kutsekoolis käivaid õpilasi)

Lasteaia või lastesõime teenuse kvaliteediga ollakse rahul. Peaaegu kaks kolmandikku lastehoiu teenust kasutavatest vastajatest on arvamisel, et lasteaia hoone, ruumide, mänguväljakute jm olukord on muutnud paari aastaga paremaks (62%).

Hariduse kvaliteedi osas on hinnangutes erinevus eestlaste ja muukeelsete elanike vahel. Muukeelsed elanikud on tunduvalt kriitilisemad hariduse kvaliteedi osas. Piirkondlikult on kriitilisemad Tallinnas elavad leibkonnad eriti gümnaasiumihariduse osas, kelle hulgast peaaegu viiendik (17%) arvab, et hariduse kvaliteet on viimaste aastate jooksul langenud. Teenuse kättesaadavuse ning hoonetega ollaks üldiselt rahul.

Vaba aja tegevused

58 protsendis leibkondades on täiskasvanud liikmeid, kes tegelevad spordiga. Spordiga tegelevad rohkem suurema sissetulekuga täiskasvanud. Oma kodukandi sportimisvõimalustega on rahul üheksa spordirajatisi kasutatavat leibkonda kümnest.

Täiskasvanuid huviringides osalejaid on vaid viiendikust leibkondadest.

Kaheks kolmandikus (66%) leibkondades, kus on lapsi, osalevad kas kõik lapsed või osa lapsi mõne huviringi või huvikooli tegevuses.

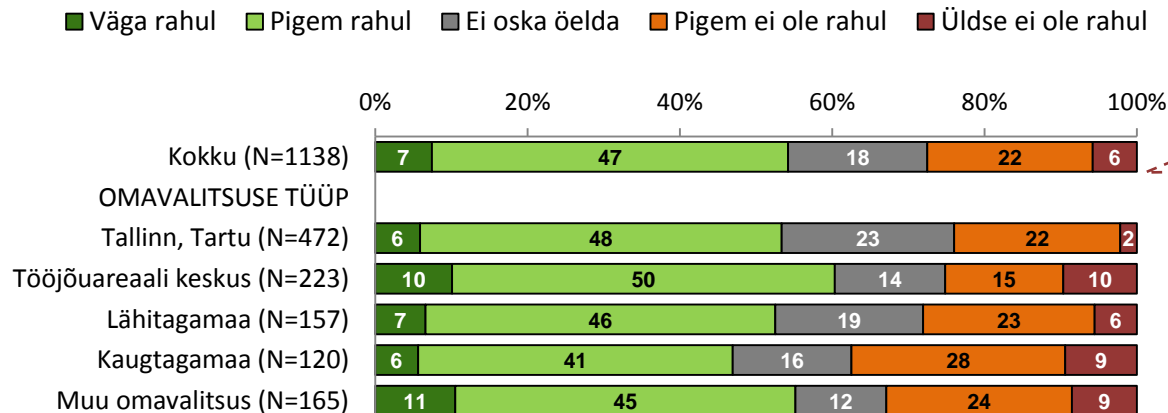
Huviringides mitteosalemise

peamiseks põhjuseks on vastava soovi puudumine lastel või vanematel (39%), 21% juhtudel peetakse huviringi liiaga kalliks.

93% noorte huviringide ja huvikoolidega kokku puutunud leibkondadest on nendega **rahule** jäänud ning 38% arvates on viimase paari aasta jooksul muutunud olukord selles valdkonnas paremaks.

Kuidas Te olete oma kodukandis rahul noorte võimalustega iseseisvalt vaba aega veeta, näiteks minna noortekeskusesse või kasutada treeninguväliselt spordirajatisi nagu spordiväljakud, rularambid ja muud taolised?

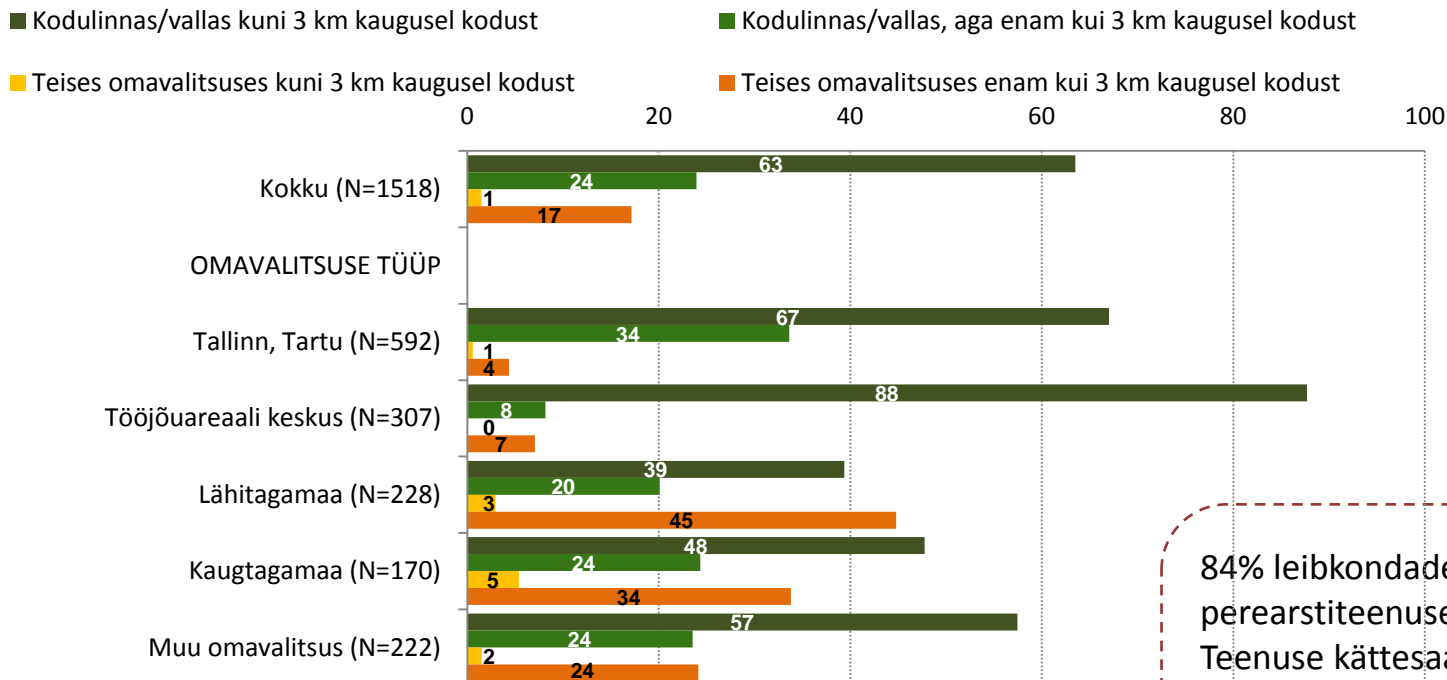
(N = leibkonnad, kus on lasteaiaeaalisi või koolis käivaid lapsi)

Iseseisvalt vaba aega veetmise võimalustega on oma kodukandis rahul 54 protsenti leibkondadest

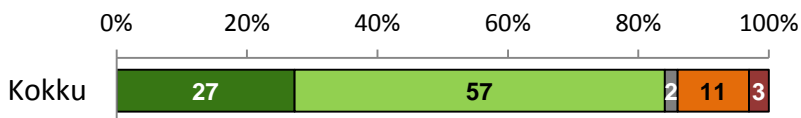
Perearst

Kus käivad Teie leibkonnaliikmed perearsti juures? (N = kõik leibkonnad)

Kuidas Te olete üldiselt rahul perearstiteenusega, mida Teie leibkond kasutab? (N = kõik leibkonnad)

■ Väga rahul
 ■ Pigem rahul
 ■ Ei oska öelda
 ■ Pigem ei ole rahul
 ■ Üldse ei ole rahul

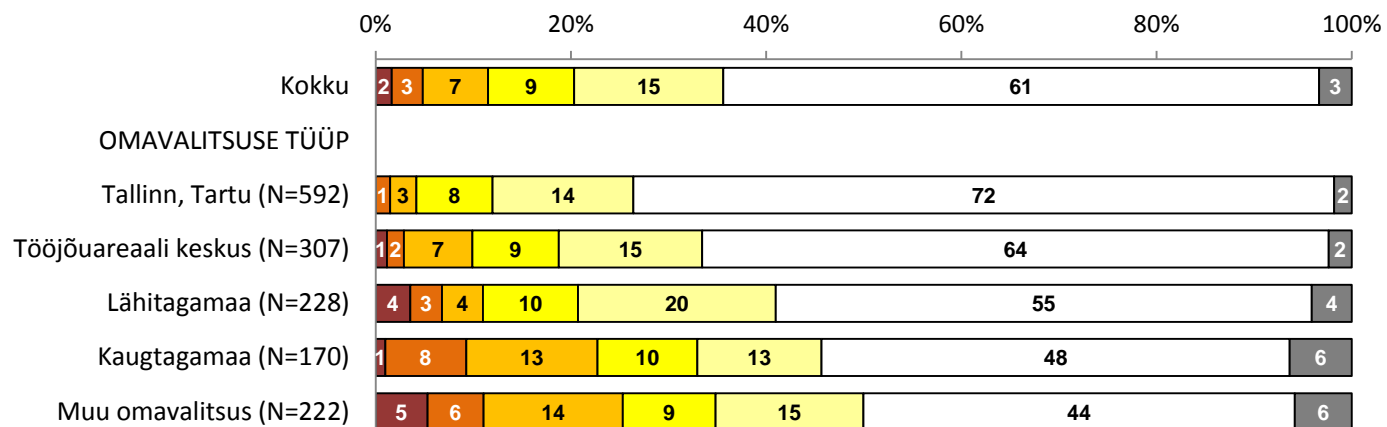

84% leibkondadest on kasutatava perearstiteenusega rahul. Teenuse kättesaadavusega on väga rahulolevate osakaal kõige madalam (16%) ja rahulolematute osakaal kõige kõrgem (20%) Tallinnas ja Tartus.

Suhtlus kohaliku omavalitsusega

Mitu korda Te olete viimase 12 kuu jooksul käinud siinse kohaliku omavalitsuse esinduses, see tähendab vallamajas või linnavalitsuses? (N = kõik leibkonnad)

■ Üle 10 korra ■ 6-10 korda ■ 3-5 korda ■ 2 korda ■ 1 kord □ Ei ole kordagi käinud ■ Ei oska öelda

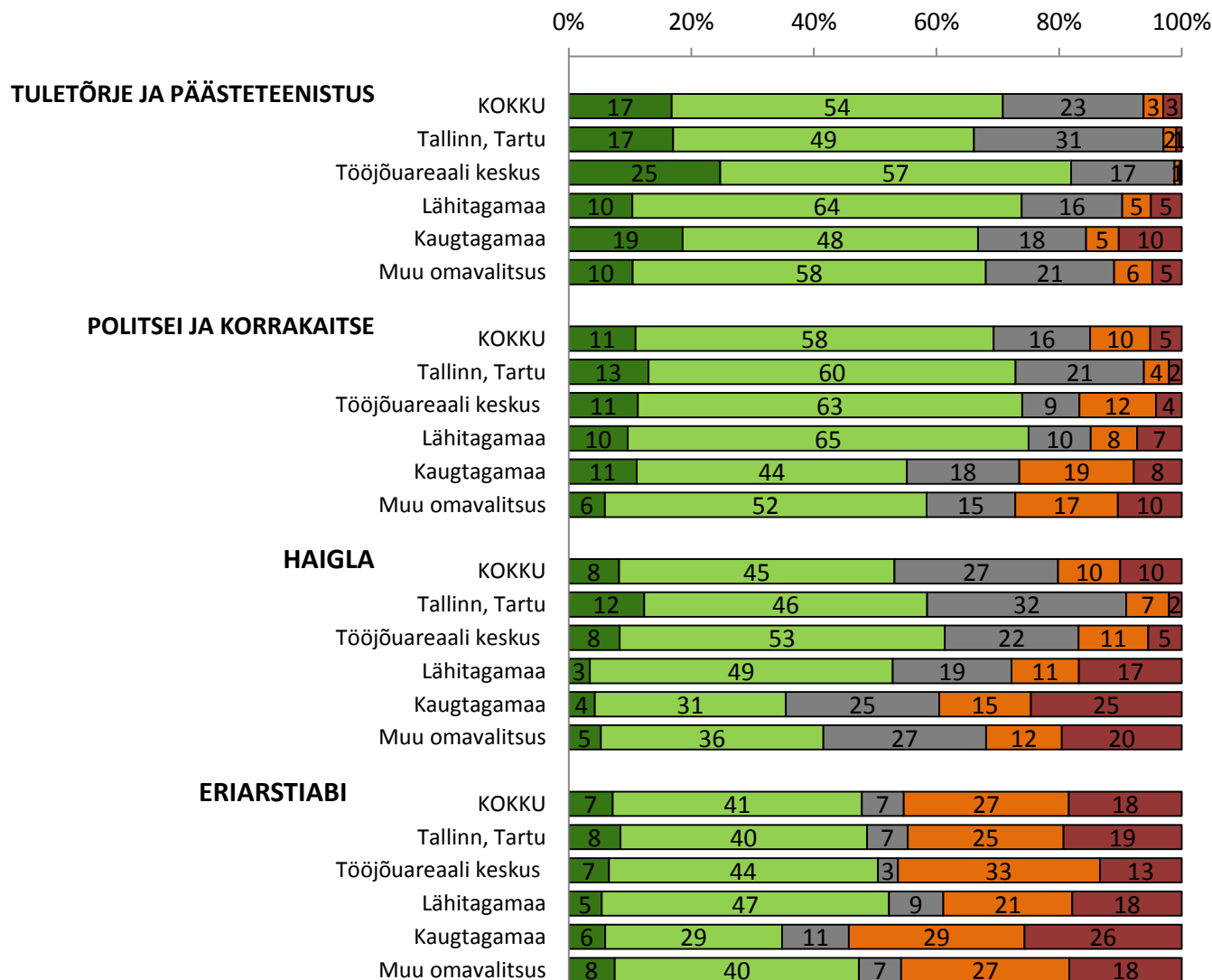
56 protsenti vastanuist ütleb, et suhtlemiseks on vajadust harvem kui kord aastas. Kõige harvemini suhtlevad Tallinna ja Tartu elanikud.

Avaliku sektori laiemad teenused

Kuidas Te olete oma kodukandis rahul järgmiste riiklike teenuste kättesaadavusega?

(N = kõik leibkonnad)

■ Väga rahul ■ Pigem rahul ■ Ei oska öelda ■ Pigem ei ole rahul ■ Üldse ei ole rahul

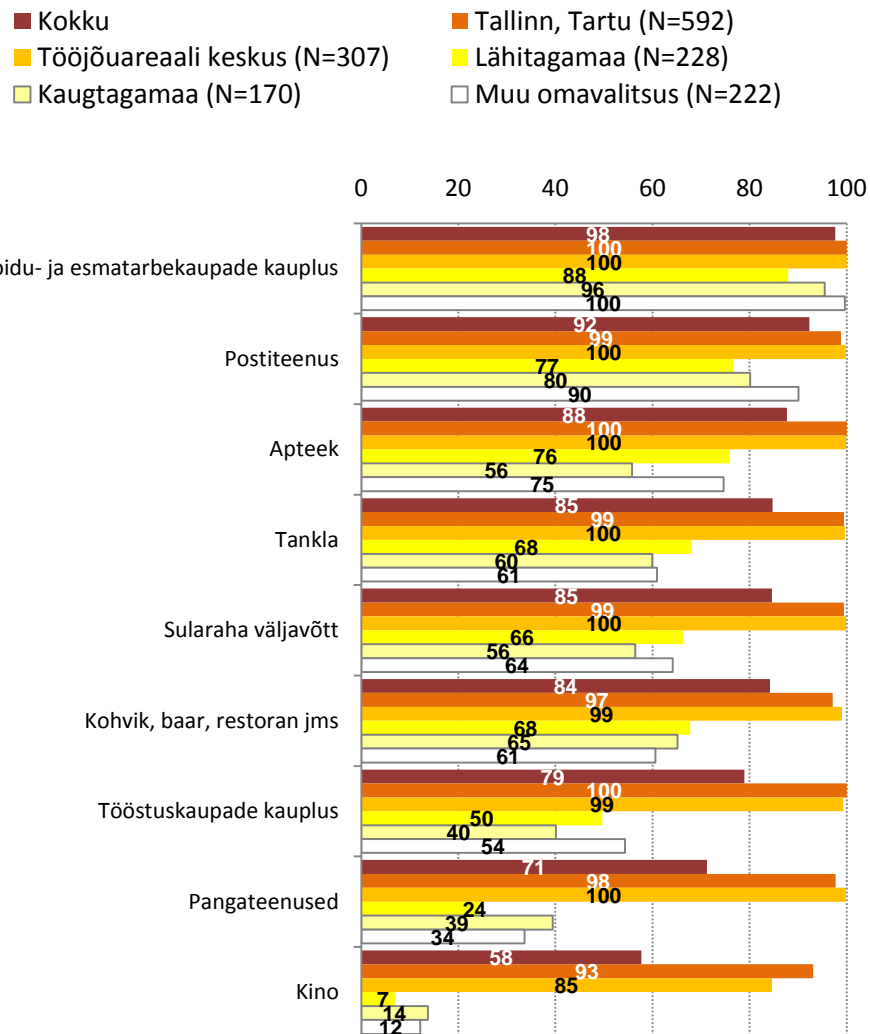
Ligikaudu 2/3 elanikest (69%) on oma kodukandis rahul tuletõrje ja päästeteenistuse ning politsei ja korrakaitse kättesaadavusega (71%), aga rahulolu arstiabi kättesaadavusega on madalam (haiglateenuse puhul 53%, eriarstiabi puhul 48%).

Tööjõuareali keskustes elavad inimesed on kõigi uuringus kajastatud riiklike teenustega rohkem rahul kui mujalt pärit vastajad.

Erasektori teenused (osa 1)

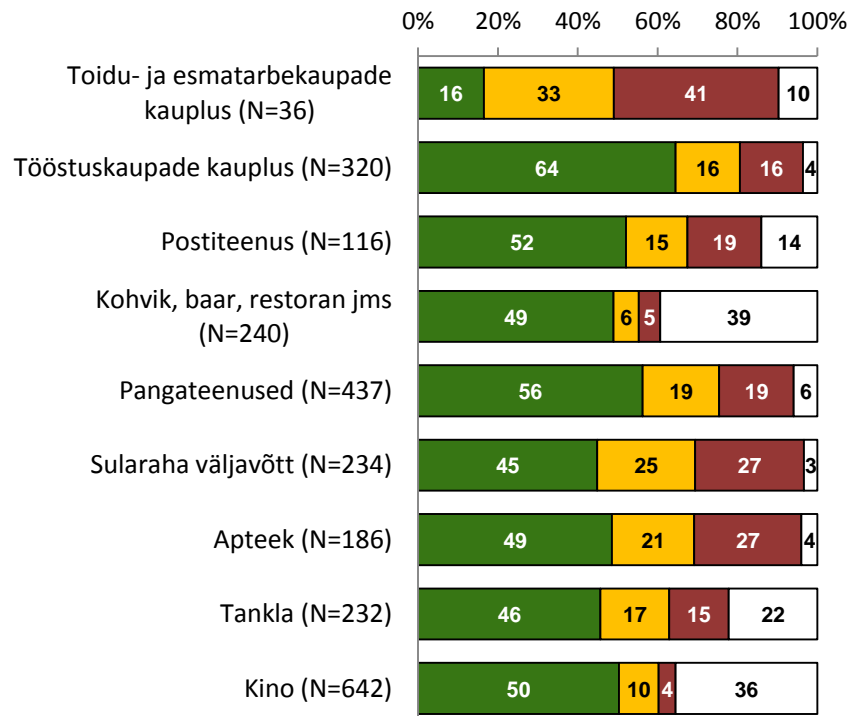
Teie kodulinnas/vallas pakutakse statsionaarselt järgmisi teenuseid?

(statsionaarse teenuse olemasolu %; N = kõik leibkonnad)

Kuidas Te tulete toime nende statsionaarsete teenustega, mis Teie kodulinnas/vallas puuduvad? (N = leibkonnad, kelle kodulinnas/vallas ei pakuta antud teenust statsionaarselt)

- See ei häiri, sest kasutan alternatiive
- Häirib mõnevõrra, sest alternatiivid ei rahulda täielikult
- Häirib väga suurel määral, sest alternatiive on väga raske kasutada
- Ma ei vaja seda teenust

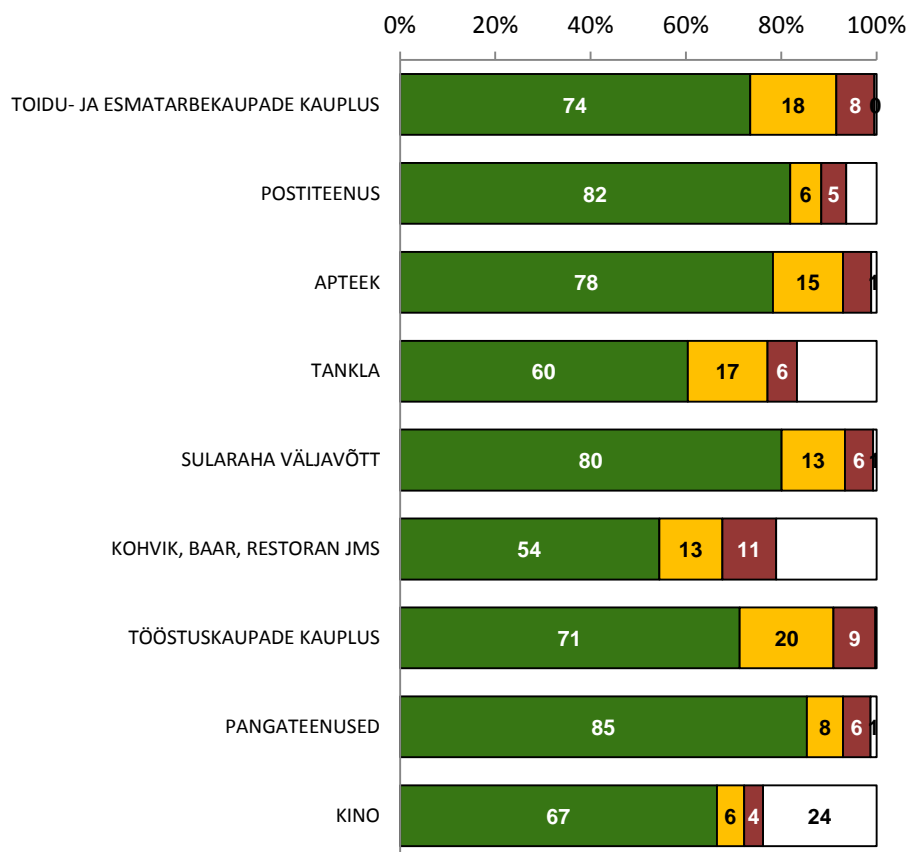

Erasektori teenused (osa 2)

Kas Te kasutate neid teenuseid oma kodulinnas/vallas või Te kasutate hoopis mujal asuvat teenust?

(N = leibkonnad, kelle kodulinnas/vallas pakutakse antud teenust statsionaarselt)

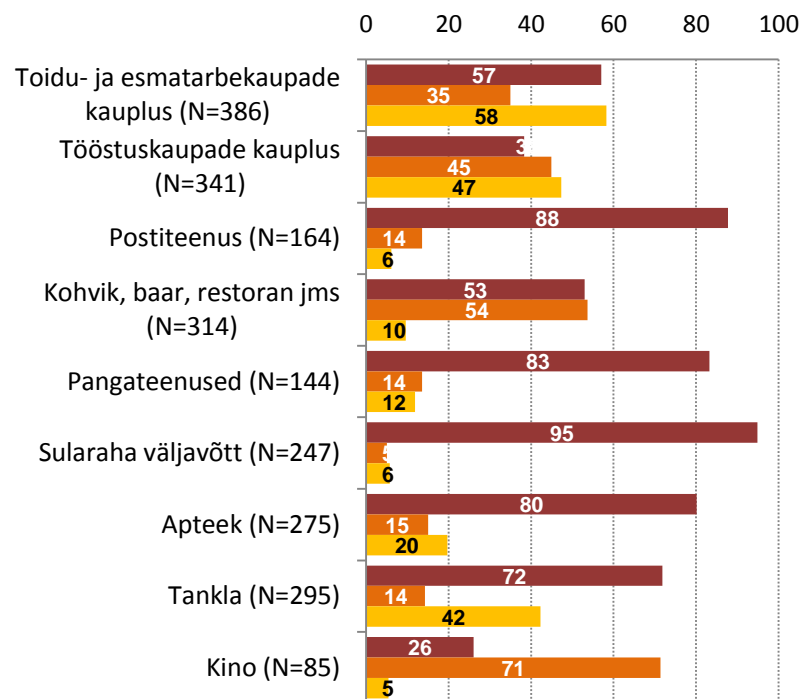
- Enamasti kasutan kodulinnas/vallas olevat
- Vahetevahel kasutan kodulinnas/vallas olevat, vahetevahel mujal asuvat
- Enamasti kasutan mujal asuvat
- Ei kasuta üldse

Miks Te kasutate mujal asuvat teenust?

(N = leibkonnad, kelle kodulinnas/vallas pakutakse antud teenust statsionaarselt, aga kes kasutavad seda ikkagi mujal)

- See sobib logistiliselt paremini
- Selle kvaliteet on kõrgem
- See on soodsama hinnaga

Kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamist vajavad teenused

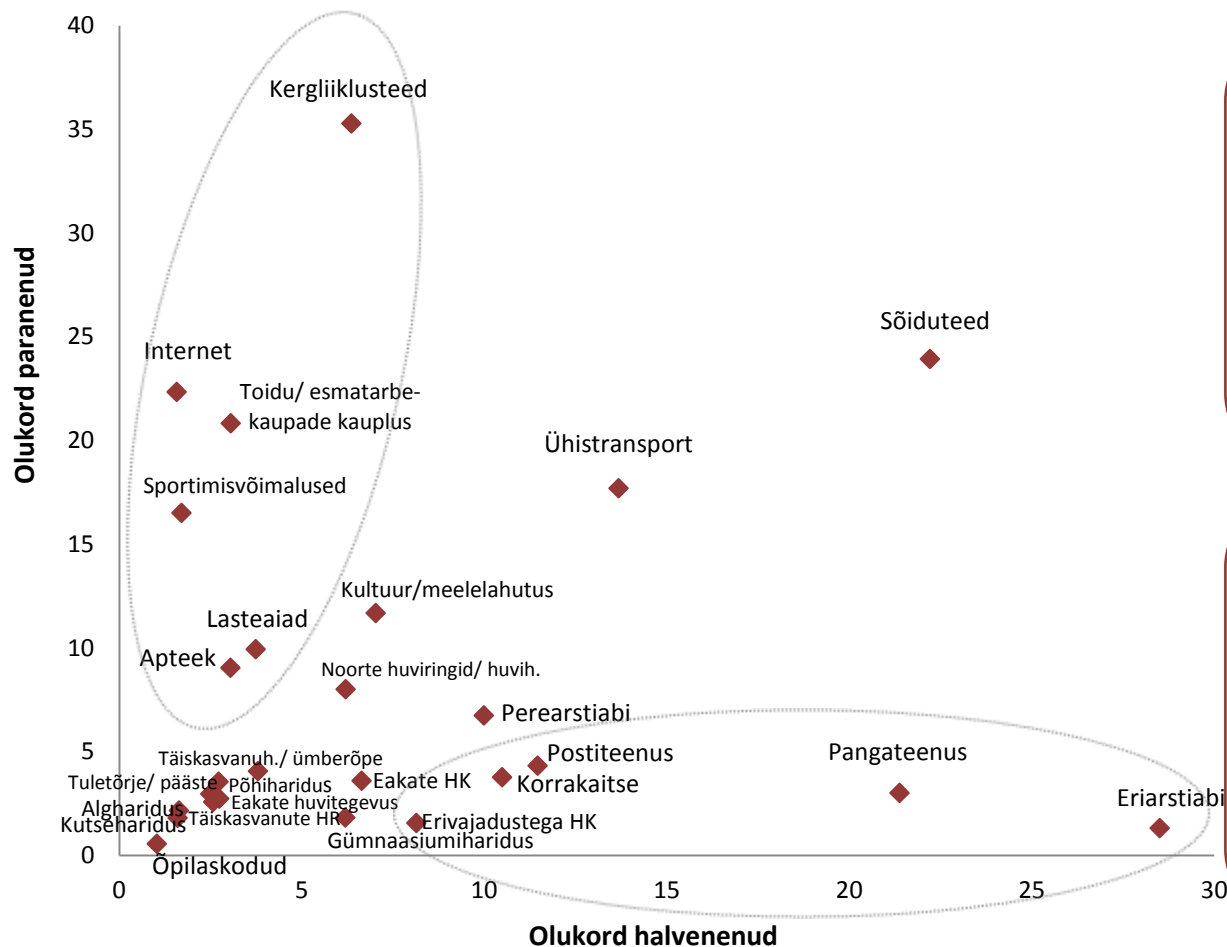

Kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamist vajavad teenused omavalitsuse tüüpide lõikes (sulgudes vastajate osakaal, kes on seda nimetanud 3 teenuse/valdkonna hulgas)

	Tallinn, Tartu (N=592)	Tööjõuareaali keskus (N=307)	Lähitagamaa (N=228)	Kaugtagamaa (N=170)	Muu omavalitsus (N=222)
1.	Sõiduteed (40%)	Sõiduteed (50%)	Kergliiklusteed (31%)	Kergliiklusteed (29%)	Pangateenus (29%)
2.	Eriarstiabi (39%)	Eriarstiabi (39%)	Ühistransport (26%)	Ühistransport (28%)	Sõiduteed (28%)
3.	Kergliiklusteed (23%)	Kergliiklusteed (31%)	Sõiduteed (24%)	Sõiduteed (26%)	Kergliiklusteed (22%)
4.	Ühistransport (23%)	Ühistransport (22%)	Eriarstiabi (21%)	Noorte huviringid ja huviharidus (18%)	Eriarstiabi (22%)
5.	Lasteaiad (15%)	Perearstiabi (13%)	Pangateenus (15%)	Perearstiabi (16%)	Perearstiabi (19%)
6.	Perearstiabi (14%)	Noorte huviringid ja huviharidus (10%)	Toidu/esmatarbe-kaubad (15%)	Eriarstiabi (16%)	Ühistransport (19%)
7.	Erivajadustega inimeste HK (9%)	Kultuur/ meelelahutus (10%)	Perearstiabi (13%)	Kultuur/ meelelahutus (15%)	Korrakaitse (18%)
8.	Internet (9%)	Lasteaiad (9%)	Noorte huviringid ja huviharidus (11%)	Pangateenus (15%)	Kultuur/ meelelahutus (13%)
9.	Põhiharidus (8%)	Gümnaasiumi-haridus (8%)	Sportimisvõimalused (11%)	Korrakaitse (12%)	Apteek (11%)
10.	Noorte huviringid ja huviharidus (8%)	Eakate hooldekodud ja koduhooldus (7%)	Korrakaitse (11%)	Gümnaasiumi-haridus (12%)	Noorte huviringid ja huviharidus (10%)

Paranenud ja halvenenud olukorraga teenused

Millised on need kolm teenust või valdkonda, kus olukord on viimase 3 aasta jooksul kõige rohkem paranenud/halvenenud? (%; N = kõik leibkonnad)

Paranenud:

- Kergliiklusteed (35%)
- Sõiduteed (24%)
- Internet (22%)
- Toidu- ja esmatarbekaupade kauplus (21%)
- Ühistransport (18%)
- Sportimisvõimalused (17%)

Halvenenud:

- Eriarstiabi (29%)
- Sõiduteed (22%)
- Pangateenus (21%)
- Ühistransport (14%)
- Postiteenus (11%)
- Korrakaitse (10%)

Lisainfo:

Saar Poll OÜ
Endla 4, 10142 Tallinn, Eesti
Tel: 6 311 302
E-post: infosaar@saarpoll.ee
www.saarpoll.ee

